

Óbudai Egyetem

Doktori (PhD) értekezés tézislevele

A rendőrség informatikai rendszerét befolyásoló tényezők vizsgálata

Dorkó Zsolt

Témavezetők:

Dr. habil. Pándi Erik főiskolai tanár (NKE)
Dr. habil. Tóth Péter egyetemi docens (ÓE)

Biztonságtudományi Doktori Iskola

Budapest, 2015.

1. A kutatás előzményei

Egy szervezet vezetésirányítási metodikáját több, belső és külső, környezeti tényező befolyásolja. Fontos kérdés a támogató technikai alrendszer azon tulajdonsága, hogy milyen minőségben és biztonsággal szolgáltat adatokat és információkat a szervezet dolgozóinak, vagyis a felhasználóknak. Ez a képesség természetesen kihat az eredményességre.

Nyilván nincs ez másként a közigazgatás egyik nagy szervezetrendszerénél, a rendőrségnél sem.

Több évtizedes, a rendőrségnél eltöltött szakmai munkatapasztalataim alapján kijelenthetem, hogy az információ olyan érték, amely a vezetői döntések és a sikeresség alapja. Ha hiányoznak, pontatlanok, vagy nem időszerűek, esetleg illetéktelen kezekbe kerülnek, akkor ez a szervezet számára akár jelentős károkat is okozhat.

Természetesen mindezeket komplex egységben kell megvalósítani, így a szervezetnek képesnek kell lennie a kritikus folyamatokat és eszközöket úgy ellenőrzése alatt tartania, hogy teljesüljenek a stratégiai tervekben levezetett célok. Ez olyan folyamatos tervezési, szervezési, irányítási és ellenőrzési, valamint koordinációs tevékenységeket jelent, amely a szervezet minden külső és belső érintettje számára fenntartható biztonsági, megbízhatósági szintet eredményez. A technikai kérdések mellett, erőteljesebbé válik a szervezeti működés minőségének témaköre. Lehetővé válik a biztonsági célok elérésének mérése, folyamatos fejlesztése és optimalizálása.

Értekezésem az e témakörrel kapcsolatban, elsősorban rendészeti területen végzett kutatási eredményeimet foglalja össze.

Gyakorlati tapasztalataimra, valamint többéves megfigyeléseimre és információgyűjtő tevékenységemre építve megállapíthatom, hogy a rendőrség közszolgáltatás-nyújtási minőségét a vezetésirányítási tevékenységét biztosító infokommunikációs rendszerek jelentősen befolyásolják. Az elmúlt negyedszázadban az informatikai rendszerek egyre inkább szerves részét képezik a szervezet működésének, és ezen keresztül meghatározzák annak hatékonyságát. Általánosságban azt mondhatjuk, hogy a technikai fejlődés kikerülhetetlen a rendszerek fejlesztésével és átalakításával összefüggésben. Egyes kutatások szerint a rendszerszemléletű gondolkodás: *„...nem csak (nem is elsősorban) a meglévő rendszerek részekre (végső soron elemekre) bontásához, az elemek rendszerezéséhez, a rendszer belső és külső kapcsolatainak feltárásához, a sokféle vizsgálati szempont (tudományközi együttműködés) lehetőségeinek és szükségességének felismeréséhez szükséges, hanem ahhoz, hogy meglévő elemekből az új igényeknek megfelelő és a környezettel összhangban levő rendszereket tudjunk összeállítani. [...] A meglévő rendszerek működtetése, valamilyen meghatározott szempont szerint, optimális üzemviszonyok között szükségessé teszi egyes*

részek megújítását, esetleges cseréjét. [...] A társadalom fejlődése miatt nemcsak a rendszer működésével szembeni követelményértékek, hanem még a már többször említett biztonsági tartomány is változik. A „változatlan” technikai rendszer, általában a környezet szakadatlan változása miatt elavul, használhatatlanná válik, tehát: relatíve visszafejlődik. [...] A rendszerelemzés következtetései, mindezek miatt nem egyszerűek, örökérvényűek, hanem olyanok, amelyeket időszakonként felülvizsgálni, a környezeti feltételek változása és a rendszer egyes részeinek (erkölcsi és anyagi) kopása miatt módosítani kell. Ez pedig annyit jelent, hogy még a meglévő rendszerek működtetése is szükségessé teszi az állandó megújítást, a részek cseréjét, a használati mód fejlesztését, illetve új rendszerek létrehozását.” [1]

Az informatikai rendszerek kapcsán a rendőrség szervezeteinél folyamatosan fennáll egy bizonyos fokú üzemeltetési problémakör, amelynek több forrása van. [2]; [3]; [4] Elsőként megemlíthető, hogy az informatikai szakterület a technikai fejlődés ellenére napjainkban sem önálló, általában a gazdasági részlegek alárendeltségében működnek, vezetőjük a szervezet felső vezetésében nem jelenik meg, így többek között a rendszer tervszerű és koncentrált alkalmazásának megvalósulása, illetve a befektetési megtérülés maximalizálása elmarad. Másodsorban a szervezetre jellemző a költségvetési szemléletű, sajátos gazdálkodási rend, így folyamatosan jelen vannak a visszasságok. A bázisrendszerű tervezés hosszú időre konzerválja a meglévő gazdasági gondokat, de a szervezet nem érdekelt az alacsony hatásfokú struktúra átalakításban, sem a hatékony gazdálkodásban. Évek óta nem történt meg az alaptevékenységi folyamatok szakmai és pénzügyi modellezése, költségelemzése. Elmondható, hogy a gazdálkodási tervezés fő mozgatórugója a megszerezhető erőforrások maximalizálása, ezért az informatikai feladatok végrehajtására, illetve a fenntartásra fordított költségek nem mindig tükrözik a valós igényeket. A bázisszemléletű tervezés jelenleg nem teszi lehetővé, hogy az erőforrások ott álljanak rendelkezésre, amikor és ahol kellene.

Megítélésem szerint a rendőrség informatikai szervezetének jelenlegi működése ésszerűsíthető a megfelelő átalakításokkal.

2. Célkitűzéseim

Értekezésemben olyan témakör tudományos igényű kidolgozását tűztem ki célul, amely révén, a rendőrség vezetésirányításának kérdéskörét és az azt támogató technikai alrendszer kölcsönkapcsolatát komplexen vizsgálja a jelenkori követelmények tükrében.

Kiemelten foglalkoztam az értekezés szempontjából releváns szervezeti egységekkel, az informatikai feladatok végrehajtására létrehozott szervezeti elemekkel.

Fontosnak tartottam feltárni azt, hogy a költségvetési szervek sajátossága-e az informatikai rendszerek üzemeltetése során fennálló problémakör. Ezért célul tűztem ki egyéb rendészeti és államigazgatási szervek vizsgálatát is. Ezt kiegészítve szükségesnek tartottam vizsgálni a szervezetek általános felépítését, illetőleg annak elméleti megközelítésével optimalizálásának lehetőségét. Fő célom, hogy ajánlást fogalmazzak meg a rendőrség vezetésirányítását legjobban elősegítő informatikai szervezeti modellre.

Céljaim

1. Széleskörű kutatások alapján, alapvetően területi szinten bemutatni – a rendőrség informatikai szolgálata esetében – az elmúlt negyedszázadban alkalmazott szervezési elveket és gazdasági megoldásokat, elemezni azok előnyeit és hátrányait.
2. A rendőrség államigazgatási feladatköréhez hasonló szervezet működési modelljének felkutatása, komplex összehasonlítása.
3. Vizsgálni a szervezetek struktúráját, következtetést vonni le a rendőrség informatikai szakterületénél alkalmazható megoldást illetően. Ajánlást kidolgozni egy optimális szervezeti és működési struktúrára.
4. Személyes célom volt azon elméleti ismereteimnek és gyakorlati tapasztalataimnak megosztása is, amelyeket a választott témámmal összefüggésben szereztem meg.

Céljaim kitűzését követően a következő hipotéziseket állítottam fel

1. Az elmúlt negyedszázadban alkalmazott szervezési elveket és gazdasági megoldásokat vizsgálva bizonyítható annak célszerűsége, hogy az informatikai szakterület önállósága elősegítheti és hatékonyabbá teheti a rendőrség vezetésirányításának metodikáját.

2. Áttanulmányozva és elemezve az államigazgatási feladatkörökhöz tartozó szervezetek felépítésével összefüggő elméleteket, illetve gyakorlati megoldásokat megalapozható egy olyan ajánlás, amely révén elérhető a szervezetek korszerűbb működése.
3. A szervezetek felépítéseire, illetve gyakorlati megoldásokra vonatkozó tapasztalatok alapján javaslatokat megfogalmazni a rendőrségi és azon belül az informatikai szervezet optimális működtetésére.
4. A gyakorlatba is átültethető szervezeti és működési modell felállítása, és az ezekre vonatkozó tapasztalatok átadása.

3. Vizsgálati módszerek

A kutatási célkitűzéseim elérése érdekében, az alábbi vizsgálati módszerek segítségével vontam le a részkövetkeztetéseket.

- **A szervezeti és működési szabályzatok, az ügyrendek, illetve a szervezési állománytáblázatok feldolgozásával** megyei felépítési vázlatokat és ábrákat készítettem. A szervezeti struktúrát átláthatóan, formális felépítését, belső kapcsolatrendszerét grafikusán is ábrázolva, szervezeti ábrákon keresztül mutattam be, az 1988 és 2015 közötti időszakra vonatkozóan, amely egyúttal hiánypótlónak is tekinthető. A formális struktúrák jól láthatóan mutatják be egy adott pillanatban a szervezet méretét, a formáját, a hierarchiaszintjeinek a számát, a szélességi tagolódását, a munkamegosztás elveit. A szervezeti séma tényleges értéke abban van, hogy információkat közölnek a szervezet vázszerkezetéről, ezáltal megfelelő eszközzé válik az elemzések számára. [5]; [6]; [7]; [8]; [9]
- A rendőrség gazdálkodásának elemzése érdekében **felkutattam a megyei költségvetés azon mutatószámait**, amelyek véleményem szerint egzakt módon meg kell, hogy mutassák a költségvetési szerv működésének és működtetésének gazdasági sarokszámait, illetve azok alakulását, rálátást engedve ezzel az informatikai üzemeltetés szempontjából láthatóan hátrányos költségvetési szemléletű gazdálkodás hatására. A költségvetésnél szükségesnek tartottam vizsgálni annak struktúráját, illetve a teljes költségvetési tevékenységet a tervezéstől a végrehajtáson keresztül teljesen annak befejezéséig, a beszámolóig. A vizsgálataim során többféle megközelítést alkalmaztam annak érdekében, hogy egyrészt bizonyítsam, hogy a megyei szint vizsgálata alkalmas az országos szintű szerv működésének általánosítására, másrészt, hogy bemutassam a költségvetési gazdálkodás folyamatában rejlő visszasságokat. [10]; [11]; [12]; [13]; [14]; [15]
- **A rendőrségen kívüli költségvetési szervek működési sajátosságainak feltárása** érdekében áttanulmányoztam és elemeztem a Nemzeti Adó- és Vámhivatal szervezeti felépítését, különös tekintettel annak informatikai szervezetrendszerére. Megállapítottam, hogy az alkalmazott jogszabályok meghatározzák, hogy az információáramlás korszerűsítése elsődleges fontosságú és ezzel együttesen a szervezetben elfoglalt pozíciója kiemelt szerepet kell, hogy játsszon az új struktúrában. A szabályozó rendszer az informatikai szakterületet ugyan arra a szintre helyezte, mint

a szakmai alapon elhelyezkedő szakmai ágakat. A NAV egyesített Informatikai Intézetének létrehozásával a szakterület működésében és működtetésében megszűntek a párhuzamosságok professzionálisabb lett a feladatok végrehajtása. [16]; [17]

- **Áttekintettem a legelterjedtebb szervezeti formákat**, elsősorban azokat az alaptípusokat, amelyek a szervezeti formák fejlődése során alapvetően meghatározták, vagy a jövőben meghatározhatják a rendvédelmi szervek, elsősorban a rendőrség szervezetét. Ezek közül megvizsgáltam a lineáris, a törzskari, a funkcionális, a divizionális és a mátrix szervezeteket. A szervezetek struktúrájának mindegyike alkalmazza valamilyen mértékben a lineáris formát, amely a rendőrség több szintjén is fellelhető. [5] A rendőrség irányítási rendszerét alapvetően a meglévő függelmi kapcsolatrendszer determinálja, mivel a szervezeti hierarchia meghatározó lépcsőinél az egyértelműen tisztázott, kizárólagos függelmi kapcsolatok érvényesítése nélkülözhetetlen. [6]; [7]; [8]; [9]; [18]
- **Az informatika rendőrségen belül elfoglalt helyét vizsgálva** azt tapasztaltam, hogy a pozíciója az idők során jelentősen megváltozott. A vizsgált időszakokban a szakterület közvetlenül a szervezet vezetőjének, a műszaki szakterület vezetőjének, illetve a gazdasági terület vezetőjének alárendelt funkcionális szakterületként működött. [2]; [19]; [20] Megvizsgáltam az államháztartáson kívüli szervezetek, vállalatok esetében, hol foglal helyet az informatika. Az ezredforduló óta megfigyelhető, hogy a szervezetek informatikai felsővezetői feljebb kerülnek a szervezeti hierarchiában. [21]; [22]
- **Az informatika szervezeti struktúrában elfoglalt szerepének** vizsgálatát összegezve bizonyítottam vélem, hogy a gazdaság minden területe az informatika által vezérelt iparággá vált. Oly mértékben van jelen az informatika a legtöbb szervezetben, hogy bármilyen változtatás a szervezet alaptevékenységében, azonnali változást indukál az informatikai rendszerben is. Tehát az informatika a szervezetek pótolhatatlan elemévé vált, amelyet a döntéshozók is felismertek, hiszen a század eleje óta tart az a trend, mellyel az informatika kiléphetett az egyszerű költséghely besorolásból. [21]; [22]; [23]; [24]; [25]; [26]; [27]; [28]
- Támaszkodva a megelőző részekben megfogalmazottakra és a kutatási rész-eredményeimre **ajánlást adtam a rendőrség és azon belül a megyei szint informatikai szervezetére**. A stratégiai irány adott, hiszen az informatika mára túlnőtt

a „kiszolgálói” szerepkörén, az általam javasolt változtatások azonban – elsősorban – gyakorlatias jellegűek, hiszen a működés folytonossága az általam vizsgált rendészeti szervnél elsődleges kérdés, így a módosítások csak kis lépésben képzelhetők el.

4. Új tudományos eredmények

1. téziscsoport

Vizsgálataim során hiánypótló albumot állítottam össze, amely átláthatóan és grafikusán ábrázolja a rendőrségi szervezeti struktúrát, formális felépítését, belső kapcsolatrendszerét az 1988-2015 közötti időszakra vonatkozóan.

1.1. tézis

A PESTEL elemzés módszerével elvégzett átfogó környezet elemzés és az Állami Számvevőszék módszertana alapján elvégzett, informatikai környezet- és tevékenység-felmérés segítségével bebizonyítottam, hogy az informatikai üzemeltetést ellátó szervezet, feladatát csak úgy tudja megfelelő szinten ellátni, ha a szervezeti hierarchiában a megfelelő helyre van pozícionálva. Ez kettős pozícionálást jelent, egyrészt jelenti az érdekérvényesítő képességet, másrészt az egyéb funkciók befolyásától való mentességet. Ez utóbbi jelentősége abban áll, hogy nem célszerű, ha az informatika más funkcionális területeknek van alárendelve, mivel rendszerint a szervezet minden területét ki kell szolgálnia, illetve működésüket biztosítania. Ehhez pedig az egyéb funkcióktól minél függetlenebb informatikai szervezeti egységre van szükség. Bizonyítottam, hogy fokozott üzemeltetési kockázatot jelent a szervezet számára a nem megfelelő helyre pozícionált informatikai szolgálat. [T1]; [T2]; [T3]; [T4]; [T5]

1.2. tézis

Irattári, levéltári kutatásokkal, beosztásokra lebontva 1988-tól kezdődően feltártam a rendőrség, illetve a Heves Megyei Rendőr-főkapitányság szervezeti felépítését, bemutattam a feladatrendszerét, illetve a szervezetben történő folyamatos változásokat. Kiemelt figyelemmel és részletességgel elemeztem az informatikai szakterületen végbement változásokat. [T4]; [T5]

1.3. tézis

Bemutattam, hogy Weber bürokratikus szervezetfelfogásában a szervezetek ábrázolására kidolgozott módszer alkalmas a rendőrség szervezeti struktúrájának ábrázolására és vizsgálatára. Bemutattam, hogy az így elkészített szervezeti ábra megmutatja számunkra a munkamegosztást, hogy ki kinek az alárendeltje, illetve a szervezet vázszerkezetét.

Megállapítottam, hogy a kormányrendeletben meghatározottak szerint, kötelező elemként a költségvetési szerv szervezeti és működési szabályzatának tartalmaznia kell többek között a szervezeti ábrát, melynek ez a séma a megjelenési formája. [T4]; [T5]

1.4. tézis

Elkészítettem a Heves Megyei Rendőr-főkapitányság szervezeti ábráit az 1988 és 2015 közötti időszakokra vonatkozóan. A szervezeti struktúrát átláthatóan, formális felépítését, belső kapcsolatrendszerét grafikusán is ábrázolva mutattam be, amely egyúttal hiánypótlónak is tekinthető. A szervezeti séma tényleges értéke tehát abban van, hogy információkat közöl a szervezet vázszerkezetéről, ezáltal megfelelő eszközzé válik az elemzések számára. [T4]; [T5]

1.5 tézis

Bizonyítottam, hogy az informatika rendőrségen belül elfoglalt helye, pozíciója az idők során jelentősen megváltozott. A vizsgált időszakokban a szakterület közvetlenül a szervezet vezetőjének, a műszaki szakterület vezetőjének, illetve a gazdasági terület vezetőjének alárendelt funkcionális szakterületeként működött. [T1]; [T2]; [T3]; [T4]; [T5]

1.6. tézis

A különböző szervezeti struktúrákat összehasonlítva és elemezve bizonyítottam, hogy a célszerű (illeszkedő, megfelelő) szervezeti struktúra a vezetést támogató, ezáltal az eredményességre pozitívan ható, míg a célszerűtlen struktúra a hatékonyságot korlátozó hatással bír. [T2]; [T3]; [T4]; [T5]

2. téziscsoport

Tudományos módszerekkel feldolgoztam, elemeztem és értékeltem mindazon szakirodalmat, jogszabályokat, illetve normatívákat, amelynek eredménye alapján meghatározhattam a rendőrség vezetésirányítási metodikáját és ezen belül az informatikai szervezet célszerű szervezeti, feladat- és hatásköri, illetőleg pénzügyi-költségvetési működési aspektusait.

2.1. tézis

Bebizonyítottam, hogy a megyei főkapitányság költségvetésének változása követi a rendőrség költségvetésének változását, bennük ugyanazon tendenciák vannak jelen. Bebizonyítottam továbbá, hogy a megyei előirányzatok átlagos növekedése, arányában alatta marad a rendőrség előirányzatai növekedésének. Bizonyítottam, hogy a rendőrség és különösen a területi szerveinek gazdálkodását az általam elemzett 20 év alatt folyamatos alultervezettség

jellemzi. A bázisszemléletű költségvetési tervezési módszer a megelőző év eredeti előirányzatát tekinti bázisnak, ezért úgy konzerválja az alulfinanszírozottságot, hogy annak mértéke folyamatosan növekszik. [T6]; [T7]

2.2. tézis

Bebizonyítottam, hogy az informatikai szakterület, ezáltal a költségvetési szerv gazdálkodását szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan és eredményesen nem tudja végrehajtani. A költségvetési előirányzatok nem igazolják a megalapozott tervezői munkát, illetve megfigyelhető a megalapozott és tényszámokkal alátámasztott tervek figyelmen kívül hagyása. [T6]; [T7]; [T8]; [T9]

2.3. tézis

Bebizonyítottam, hogy a rendőrség gazdálkodásában jelen van egy mélyen beágyazott öngerjesztő folyamat a puha költségvetési korlát (pkk) szindróma. Az öngerjesztő folyamatban nem csak a pkk-szindróma termelődik újra, hanem az alultervezett költségvetés is. Az alultervezett költségvetés szükségszerűen magával hozza a pkk-szindrómát, amely lehetőséget ad a pénzügyi kormányzat számára az költségvetési tételek alultervezésére. [T6]; [T7]; [T8]; [T9]

2.4. tézis

Bebizonyítottam, hogy a bázis alapú költségvetési tervezés módszerének a bevezetésekor és az óta sem történt meg a stabil alapnak a megteremtése, illetve a szervezetek feladatellátásához szükséges igények objektív meghatározása, ezért a bázisalapú költségvetés tervezésének csak egy torzult megjelenési formáját tekinthetjük az alulfinanszírozottság egyik kiváltó okának. A bázisszemléletű költségvetés tervezés, a jelenlegi formájában nem teszi lehetővé, hogy a költségvetési szerv számára a megfelelő erőforrások ott és akkor álljanak rendelkezésre ahol, és amikor azokra szükség van. [T6]; [T7]; [T9]

2.5. tézis

Bebizonyítottam, hogy van olyan államigazgatási, illetve rendészeti szerv, amelyben valamilyen formában megvalósult egy olyan szervezeti felépítés, amelyben megtörtént a szervezet informatikai szervezetrendszerének pozitív irányú, a vezetésirányítás hatékonyságának és eredményességének növelése érdekében történő átalakítása. [T10]; [T11]; [T12]; [T13]

2.6. tézis

Bebizonyítottam, hogy az államháztartáson kívüli szervezetek, vállalatok esetében, az ezredforduló óta a szervezetek informatikai felsővezetői feljebb kerülnek a szervezeti hierarchiában, egyre inkább a vezérigazgató közvetlen irányítása alatt működik az informatikai szakterület. A gazdasági igazgató alá tartozás erősen csökkenő tendenciát mutat. Az, hogy a gazdasági vezetőknek jelentő informatikai felsővezetők a továbbiakban a szervezet vezetőjének közvetlen alárendeltségébe kerültek, azt eredményezte, hogy a szervezeti hierarchiában elfoglalt helyük megegyezik azzal a szinttel, amelynek korábban alárendelt szervezeti egységei voltak, tehát a gazdasági vezetővel kerültek egy szintre. [T12]; [T13]

2.7. tézis

Bizonyítottam, hogy a feladatrendszerének átalakulásával az informatika a legtöbb szervezetben megkerülhetetlen stratégiai szerepkörbe került. [T10]; [T11]; [T12]; [T13]; [T14]; [T15]; [T17]; [T18]

2.8. tézis

Alapvetésnek fogadtam el az értekezésem kidolgozása során, hogy a költségvetési szerv működési szakaszában három lényeges szempontnak van meghatározó jellege: a szervezeti, a feladat- és hatásköri, illetve a pénzügyi, költségvetési aspektusoknak. Részeredményeim igazolták ezt az alapvetést. Bizonyítottam, hogy a rendőrség működését alapvetően a szervezeti felépítés jellege, feladatrendszere, illetőleg gazdálkodásának keretei határozzák meg. [T10]; [T11]; [T12]; [T13]; [T14]; [T15]

3. téziscsoport

Ajánlást dolgoztam ki egy – a rendőrségre, illetve annak informatikai alrendszerére vonatkozó – optimális szervezeti és működési modellre vonatkozóan, illetve a dolgozatomban szerzett tapasztalataim hasznosítására.

3.1. tézis

Kidolgoztam egy követelményrendszert az általam optimálisnak vélt szervezeti felépítés megfeleltetése érdekében, amely azokból a következtetésekből és megállapításokból táplálkozik, amelyeket kutatásaim alapján az értekezésemben megfogalmaztam. [T4]; [T5]; [T14]; [T15]; [T16]; [T17]; [T18]; [T19]

3.2. tézis

Bizonyítottam, hogy szintetizált részeredményeim alapján felállítható egy olyan szervezési és működési modell, amely korszerű, XXI. századi módon szolgálja a rendőrség vezetésirányítását. Kidolgoztam az általam meghatározott követelményrendszer mentén felépített optimális szervezeti struktúrát, amely támogatja a vezetést, ezáltal pozitívan befolyásolja a hatékonyságot, és a szervezet eredményességét. [T11]; [T12]; [T14]

3.3. tézis

Bebizonyítottam, hogy a technológiai konvergencia folyamatosan oly mértékben növeli az informatika által felügyelt területeket, hogy a szervezet feladatellátására utaló elnevezés - a jelenlegi „informatika” - nem fejezi ki egyértelműen a szakterület feladatrendszerét. Ezért bevezettem a tevékenységet jobban kifejező „IT támogató és szolgáltató” elnevezést azzal a megjegyzéssel, hogy a támogató nem a korábbi háttértámogató szerepet jelenti. Ez a támogatás egy új típusú, a szervezet alaptevékenységének teljes vertikumát lefedő, megkerülhetetlen és nélkülözhetetlen tevékenység, amelyhez kapcsolódik a legtágabb értelemben vett informatikai szolgáltatások nyújtása. Bevezettem továbbá a „közterületi IT támogató” fogalmat is, amelyet az utóbbi évek informatikai feladatrendszerének változása követel meg. [T12]; [T13]; [T15]; [T16]

5. Az eredmények hasznosítási lehetősége

1. Az általam kidolgozott modell, a jelenleg alkalmazott szervezeti struktúránál hatékonyabban tudná kiszolgálni a rendőrség informatikai igényeit, ezért javaslom a modell alkalmazását megfontolni a döntéshozóknak.
2. Javaslom az értekezésem rendőrség szervezeti struktúrájának változását bemutató fejezetének önálló albumként való felhasználását a rendőrség oktatási rendszerében.
3. Javaslom az értekezésem eredményeinek felhasználását a vezetői továbbképzéseken, kiemelten a gazdasági szakterület vezetői számára.
4. Különösen javaslom az értekezésemben bemutatott követelményrendszer széleskörű közzétételét abból a megfontolásból, hogy a különböző szakterületek képviselői egyéb, általam nem látható követelményeket is támaszthatnak.
5. Javaslom a jelenlegi informatikai szakterület képviselőinek folyamatos tájékoztatását oktatását, hiszen az IT támogató és szolgáltató szervezet nem csak szervezeti változást jelent, hanem megköveteli a szervezet tagjainak szemléletbeli változtatását is.

6. Irodalmi hivatkozások listája

- [1] Szücs Ervin: Rendszer és modell I. - Budapest - Tankönyvkiadó Vállalat – 1988. - ISBN: 9631875466
- [2] Pándi Erik - Rajnai Zoltán: A Magyar Köztársaság Rendőrsége gazdasági szakszolgálatának keretében működő információtechnológiai ágazat tevékenységének és személyi állománya felkészítésének újszerű megközelítése (tanulmány), - Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Egyetemi Könyvtár, Budapest - 2008.- p. 21-35.
- [3] Marosán György: A megfőtt béka szindróma - Népszava -2003. szeptember 13.
- [4] Sebestyén Attila: Stációk és determinánsok a rendvédelmi szervek informatikai működésének fejlődésében - doktori (PhD) értekezés) - Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Egyetemi Könyvtár, Budapest - 2009. - p. 17-28.
- [5] Dobák Miklós és munkatársai: Szervezeti formák és vezetés - Közgazdasági és Jogi Kiadó - Budapest – 1996. - ISBN 963 224 376 5
- [6] Közigazgatási szakvizsga Általános közigazgatási ismeretek IV. modul: Közigazgatás szervezési és vezetési ismeretek - Budapest - FÁMA Nemzeti Közszolgálati és Tankönyv Kiadó Zrt. - Nemzeti Közszolgálati Egyetem – 2013. - ISBN 978-615-5344-00 - p. 8 - 43.
- [7] Gyökér Irén: Menedzsment alapjai Oktatási segédanyag 1. rész - Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar -2008. ősz- p. 12-26. http://www.mvt.bme.hu/imvtttest/segedanyag/publikaciok/jegyzet_iresz_menalapjai08osz_144610.doc letöltve: 2013.02.15
- [8] Szvitacs István: Menedzsment mérnököknek II. Szervezettan - Pécsi Tudományegyetem Pollack Mihály Műszaki Főiskolai Kar Mérnöki Menedzsment Tanszék - Pécs – 2002. - p. 19-21. <http://109.74.55.19/tananyagok/tananyagok/K%C3%96ZGAZDAS%C3%81G/Szervezettan.doc>. letöltve: 2014.02.15
- [9] Tansegédlet a rendőri vezetők továbbképzéséhez (2012. IX. 03. - 2012. XII. 15.) BM Oktatási, Képzési és Tudományszervezési Főigazgatóság, Nagykovácsi 2012. - p. 87105.
- [10] Demény Ádám: A rendvédelmi szervek gazdálkodásában megjelenő kihívások elemzése, valamint a gazdálkodást korszerűsítő megoldási javaslatok kidolgozása - doktori (PhD) értekezés - Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Egyetemi Könyvtár, Budapest – 2009. - p. 14-31

- [11] Faggyas Zoltán: A Határőrség feladatrendszerében és szervezeti felépítésében 1989 óta bekövetkezett változások gazdálkodásra gyakorolt hatásainak elemzése, a határőr gazdálkodás korszerűsítésének kutatása és tudományos vizsgálata - doktori (PhD) értekezés - Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Egyetemi Könyvtár - Budapest – 2004. - p. 66-87
- [12] Németh Gyula: A Rendőrség logisztikai támogatásának átalakítása - doktori (PhD) értekezés-Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Egyetemi Könyvtár, Budapest2011- p. 13-31
- [13] Tollár Tibor: A központi költségvetési szervek feladatait jellemző költségvetési feladatmutatók kidolgozását és alkalmazását befolyásoló tényezők vizsgálata a Határőrségnél, doktori (PhD) - Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Egyetemi Könyvtár, Budapest - 2007. - p. 66-90.
- [14] Tóth László: A Határőrség költségvetési előirányzatainak tudományos elemzése, racionalizálása, új irányok kidolgozása doktori (PhD) értekezés - Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Egyetemi Könyvtár, Budapest - 2004. - p. 9-13.
- [15] Unger István: A Határőrség kincstári gazdálkodási tevékenységének elemzése, továbbfejlesztése lehetséges irányainak vizsgálata az európai uniós követelmények tükrében - doktori (PhD) értekezés - Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Egyetemi Könyvtár, Budapest - 2005. - p. 12-31.
- [16] 2010. évi CXXII. törvény a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról
- [17] 23/2011. (VI. 30.) NGM Nemzeti Adó- és Vámhivatalról - és Vámhivatal Szervezeti és Működési Szabályzatáról
- [18] Finszter Géza: A rendőrség joga Tanulmány a rendészeti igazgatásról - Budapest - Kiadja az Országos Rendőr-főkapitányság-2012-ISBN 978-963-88833-4-6- p.125-168.
- [19] 1994. évi XXXIV. törvény a Rendőrségről
- [20] Pándi Erik: A magyar kormányzati távközlés egységesítésének hatása a rendvédelmi-, katonai-, és közigazgatási kommunikációs rendszerek megszervezésére és irányítására-doktori (PhD) értekezés - Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Egyetemi Könyvtár, Budapest - 2005. - p. 21-68
- [21] Fehér Péter: Az informatika helyzete Magyarországon 2009-2011 - KIVÁRÁS - A Budapesti Corvinus Egyetem Információrendszerek tanszékének és az ITSMF Magyarország közös kutatása- Budapest - 2011- <https://tudman.wordpress.com>

- /2011/11/13/az-informatika-helyzete-magyarorszagon2009-2011-kivaras/ - letöltve: 2014.02.12.
- [22] Fehér Péter: Tudás és Menedzsment - Hová tartozik az informatikai vezető? - <https://tudman.wordpress.com/2010/03/17/hova-tartozik-az-informatikai-vezeto/> letöltve: 2014.02.12.
- [23] Módszertan az informatikai rendszerek kontrolljainak ellenőrzéséhez 2004. http://www.asz.hu/kereses/2?csearch=inform%C3%A1ci%C3%B3s+rendszerek&dfr=&dto=_ letöltve:2014.01.05
- [24] Kerti András: A vezetési és információs rendszer technikai alrendszerének vizsgálata különös tekintettel a minőségbiztosításra és az átvitelbiztonságra - doktori (PhD) értekezés - Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Egyetemi Könyvtár, Budapest - 2010. - p. 86-97.
- [25] Kornai János - Eric Maskin - Gerald Roland: A puha költségvetési korlát - I. Közgazdasági Szemle LI. évf. 2004. július-augusztus - p.608-624.
- [26] Kornai János: A puha költségvetési korlát szindrómája a kórházi szektorban - Közgazdasági Szemle LV. évf. 2008. december - p. 1037-1056
- [27] Rajnai Zoltán: A tábori alaphálózat vizsgálata és digitalizálásának lehetőségei egyes NATO tagországok kommunikációs rendszereinek tükrében, doktori (PhD) értekezés - Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Egyetemi Könyvtár, Budapest-2001.- p.43-59
- [28] Szöllősi Sándor: Konvergáló hálózatok fejlődési trendjei, a technikai alkalmazhatóság kérdései a Magyar Honvédség infokommunikációs rendszerében - doktori (PhD) értekezés - Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Egyetemi Könyvtár, Budapest - 2007. oldal p 10-39.

7. A tézispontokhoz kapcsolódó tudományos közlemények

- [T1] Dorkó Zsolt - Pándi Erik: Az IT ágazat szervezeti és igazgatási fejlesztésének egyes kérdései - „Kommunikáció 2008” nemzetközi szakmai tudományos konferencia, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Budapest, 2008. X. 7.- ISBN 978-963-706057-1-p.166-173.
- [T2] Zsolt Dorkó: The critical analysis to the effectiveness and optimization for the function of the Police IT service - Intézményi Tudományos Diákköri Konferencia 2008., Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Rezümé kötet
- [T3] Dorkó Zsolt - Pándi Erik: A rendőrség információtechnológiai ágazatának területi szintű szervezeti változásai - Hírvillám: a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Híradó tanszék tudományos időszaki kiadványa - II. évfolyam 2. szám - 2011. - Budapest - ISSN 2061-9499 - p. 73-80.
- [T4] Dorkó Zsolt: Szervezetek struktúrája I. - Hírvillám: a Nemzeti Közszerológati Egyetem Híradó Tanszék tudományos időszaki kiadványa - IV. évfolyam 1. szám - 2013. - Budapest - ISSN 2061-9499 - p. 123-137.
- [T5] Dorkó Zsolt: Szervezetek struktúrája II. - Hírvillám: a Nemzeti Közszerológati Egyetem Híradó Tanszék tudományos időszaki kiadványa - IV. évfolyam 2. szám- 2013. - Budapest - ISSN 2061-9499 - p. 119-131.
- [T6] Dorkó Zsolt: A Rendőrség költségvetési tervezésének anomáliái a területi szerveknél - Hírvillám: a Nemzeti Közszerológati Egyetem Híradó tanszék tudományos időszaki kiadványa - III. évfolyam 2. szám-2012.-Budapest-ISSN 2061-9499- p.23-29.
- [T7] Dorkó Zsolt: Anomalies in the planning of the police budget at regional offices Hadmérnök: Katonai műszaki tudományok online - X. évfolyam 1. szám 2015. Március - Nemzeti Köz-szerológati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar- ISSN 1788-1919

- [T8] Dorkó Zsolt: A dologi kiadások arányának változása a rendőrség területi szintű szerveinél - Hírvillám: a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Híradó tanszék tudományos időszaki kiadványa - III. évfolyam 1. szám - 2012 - Budapest - ISSN 2061-9499 - p. 41-49.
- [T9] Dorkó Zsolt: A Rendőrség gazdálkodásának öngerjesztő problémái - Hírvillám: A Nemzeti Közszerológati Egyetem Híradó Tanszék tudományos időszaki kiadványa - III. évfolyam 2. szám - 2012. - Budapest - ISSN 2061-9499 – p. 53-59.
- [T10] Dorkó Zsolt: A NAV szervezete I. - Hírvillám: a Nemzeti Közszerológati Egyetem Híradó Tanszék tudományos időszaki kiadványa - III. évfolyam 2. szám - 2012. - Budapest - ISSN 2061-9499 - p. 97-109.
- [T11] Dorkó Zsolt: A NAV szervezete II. - Hírvillám: a Nemzeti Közszerológati Egyetem Híradó Tanszék tudományos időszaki kiadványa - IV. évfolyam 1. szám- 2013. - Budapest - ISSN 2061-9499 - p. 137-143.
- [T12] Dorkó Zsolt - Pándi Erik: The role of informatics in the structure of the national tax and customs office - Hadmérnök: Katonai műszaki tudományok online - X. évfolyam 1. szám 2015. Március - Nemzeti Közszerológati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar- ISSN 1788-1919
- [T13] Dorkó Zsolt: Az informatika helye a Nemzeti Adó- és Vámhivatal struktúrájában - Hírvillám: a Nemzeti Közszerológati Egyetem Híradó Tanszék tudományos időszaki kiadványa a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Híradó tanszék tudományos időszaki kiadványa - III. évfolyam 1. szám- 2012. - Budapest - ISSN 2061-9499 - p.117-121.
- [T14] Lédeczi Zoltán-Dorkó Zsolt-Pándi Erik: A vezetés-irányítási rendszerek híradó és informatikai aspektusai (tanulmány) Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Egyetemi Könyvtár - Budapest - 2010. - p. 67
- [T15] Kendernay Zsolt - Takács Attila - Pándi Erik - Dorkó Zsolt: A készenléti szervek tevékenységét támogató közös infrastruktúra - Hírvillám: a Zrínyi Miklós

Nemzetvédelmi Egyetem Híradó tanszék tudományos időszaki kiadványa - I. évfolyam
1. szám - 2010. - Budapest - ISSN 2061-9499 - p. 116-128.

[T16] Dorkó Zsolt - Bozsó Zoltán - Pándi Erik: A rendőrségi ügyeleti szolgálatok. -
Hírvillám: a Nemzeti Közszerológálati Egyetem Híradó Tanszék tudományos időszaki
kiadványa - IV. évfolyam 1. szám- 2013. - Budapest - ISSN 2061-9499 - p. 143-156.

[T17] Pölcz Péter-Dorkó Zsolt-Pándi Erik: Hazai információbiztonsági és védelmi rendszer
kialakításának lehetőségei (tanulmány) - Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Egyetemi Könyvtár - Budapest - 2010. - p. 69

[T18] Papp Zoltán-Pándi Erik-Dorkó Zsolt: Információs rendszerek alkalmazási feltételeinek
korlátozása (tanulmány) Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Egyetemi Könyvtár -
Budapest - 2010.- p. 92

[T19] Dorkó Zsolt: A Heves Megyei Rendőr-főkapitányság térinformatikai fejlesztése-
Hírvillám: a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Híradó tanszék tudományos
időszaki kiadványa - II. évfolyam 1. szám - 2011. - Budapest - ISSN 2061-9499 - p.
15-25.

Budapest, 2015. június 18.

Dorkó Zsolt

Factors Influencing the Informatics System of the Police

R e s u m é

In my dissertation I have summed up my research and its results regarding factors influencing the management control methods of the police. During my investigation I have systematized my several years of professional experience, I have processed the relevant domestic and international literature, I have consulted experts and professionals.

The main subject of my research has been the role and place of informatics in modern police since nowadays the informatics industry tends to fully transform the possibilities of organizations regarding their tasks, in a positive way. At the same time the transformation of management control methodology of the police force is unavoidable. New possibilities require new solutions. Based on this I have recorded my objectives, hypothesis and research methods in this dissertation summing up my research. This dissertation discusses the topic in 6 chapters as follows:

1. System analysis;
2. Historical overview of the organizational structure of the police;
3. Budgetary approach;
4. Structure of the National Tax and Customs Administration;
5. Structure of organizations;
6. Recommended structure.

After each chapter there is a summary of the given part of the research and a partial conclusion I made based on that particular part. My conclusions, thesis and scientific outcome are based on partial results:

1. Upon my research I have completed a gap-filling album that transparently and graphically displays the organizational structure of the police force, its formal construction and inner connections regarding the period between 1988-2015.;
2. I have processed, evaluated and analyzed all the literature, regulations and norms based on which I could identify the management control methodology of the police, its modern technical sub-systems, including the organizational, task and scope and budgetary functioning aspects of the informatics body;
3. I have outlined a recommendation regarding an optimal functioning model of the informatics sub-system of the police – to exploit my experience originating from the writing of this dissertation.

In the dissertation I have recommended the fields of utilization for my results. In my work I have recorded the sources that I studied and I displayed my own publication activity. I have created diagrams and charts in order to present the findings and activities of the research.

I have concluded my research on the Bolyai János Military Technical College Faculty of the Zrínyi Miklós National Defence University and its successor the Bánki Donát Faculty of Mechanical and Safety Engineering of the Óbuda University from 2010.